

Séria školení pre samosprávy: Otvorené dáta, Dátová gramotnosť, Práca s geodátami a priestorovými údajmi v geoportáloch

ZOOM

Realizované Prešovským samosprávnym krajom, v spolupráci s Európskou komisiou a Svetovou bankou v rámci iniciatívy Catching-up regions

Školenie #1: Úvod do otvorených údajov: (najmä) technické aspekty

Peter Hanečák, konzultant, Svetová Banka

Agenda

- (najmä) technické základy Open Data
- ako zverejňovať
- udržateľnosť
- príklady z SR a ČR

Základy Open Data

teória:

- **čo nie je tajné je verejné**
 - tajné: osobné údaje, utajované skutočnosti
 - verejné: všetko ostatné
- **proaktívne**
- **otvorené formáty**
- **strojovo spracovateľné**
- **bez obmedzení**

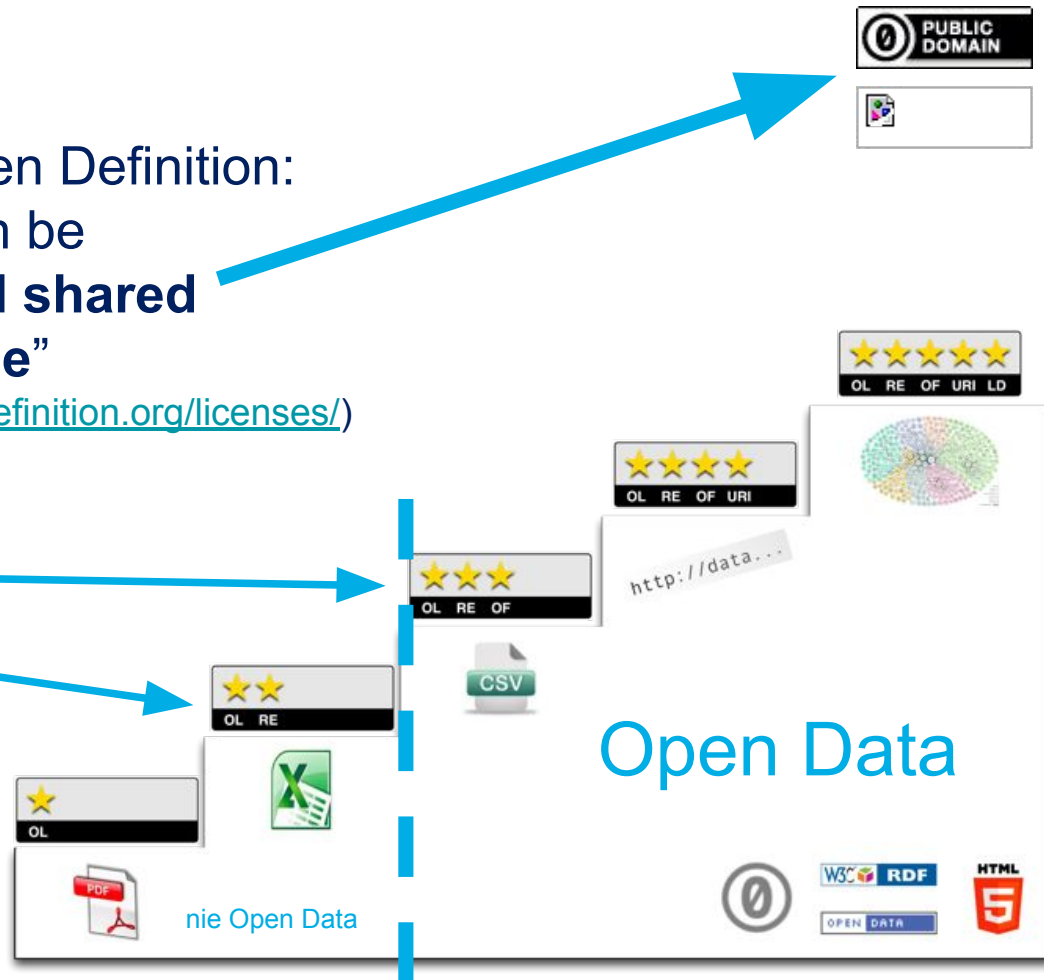
prax:

- samozrejme zložitejšia, ale zvládnuteľná ...

Základy Open Data

teória - hlavné aspekty:

- licencovanie v súlade s Open Definition:
“Open data and content can be **freely used, modified, and shared by anyone for any purpose**”
(<http://opendefinition.org/> , <http://opendefinition.org/licenses/>)
- proaktívne publikovanie
- otvorené formáty
- strojovo spracovateľné

Čo zverejňovať

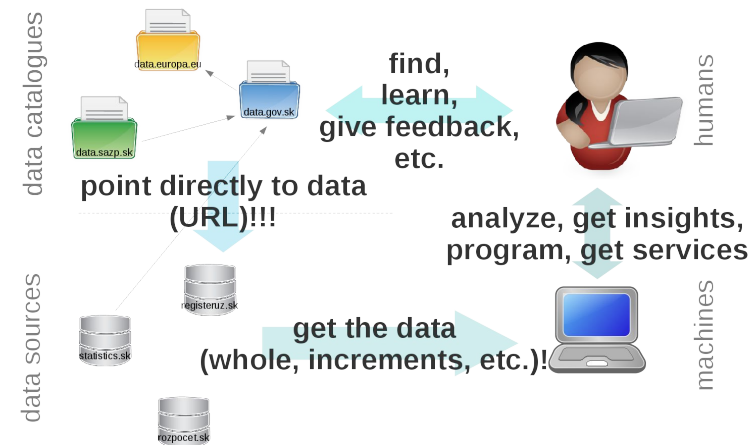

- zverejňovať len to, čo samospráva má a sama potrebuje resp. tým, čo definuje legislatíva (infozákon, atď.)
 - ľahšie sa realizuje zverejňovanie informácií, ktoré už dnes sú “v počítači“
 - nedá sa všetko naraz -> treba sa riadiť napr. dopytom (od občanov, firiem ale aj iných organizácií VS)
 - typicky v kontexte obcí a miest má zmysel prioritne zverejňovať to, čo potrebujú občania a zároveň to potrebuje aj VÚC ...
 - ... a naopak, t.j. VÚC zverejňuje pre občanov ale aj pre mestá a obce

Ako zverejňovať

praktické tipy:

- zverejňovať len to, čo samospráva má a sama potrebuje resp. tým, čo definuje legislatíva (infozákon, atď.)
- nerobiť z komára somára (keep it simple)
- nestačí len dať súbory, s ľuďmi treba aj komunikovať
- 80:20 – 80% výsledku zvyčajne dosiahneme za 20% námahy, 100% je takmer nedosiahnuteľných (najmä nie hneď a zadarmo)

Ako zverejňovať

dá sa to zvládnuť, vid' Prešov:

- “pár SQL skriptov, ktoré bežia v noci”
- a zdravý rozum
- prečistené údaje, katalóg údajov, atď.

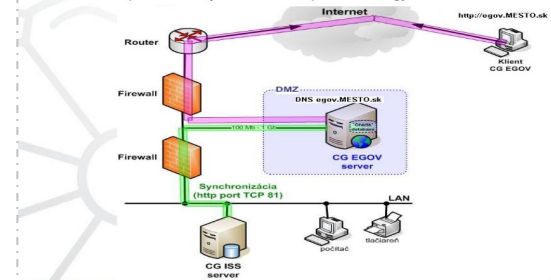
Hlohovec a ďalší sa pridávajú

Technické riešenie a bezpečnosť

oddelené databázové prostredie od produkčného, ochrana vnútorného systému (bezpečnosť) – vonkajšie aplikácie nepristupujú k interným údajom

Webservice, štandardné protokoly HTTPS

plánovaná synchronizácia, podrobné logy, mailová notifikácia

Košice
22. 10. 2016

OSS víkend 2016 Košice

egov.presov.sk

1. počet občanov podľa krstných mien

Krstné meno	Pohlavie	počet
Mária	žena	4011
Peter	muž	2771
Jozef	muž	2623
Anna	žena	2415
Ján	muž	1900
Marin	muž	1065
Janka	žena	1434
Zuzana	žena	1384
Katarína	žena	1372
Eva	žena	1365
Michal	muž	1199
Miroslav	muž	1178
Vladimír	muž	1168
František	muž	1085
Toniáš	muž	1085
Marek	muž	983
Milan	muž	972
Hetera	žena	952
Marta	žena	927
Stefan	muž	922
Pavol	muž	921
Marján	muž	874
Marína	žena	798
Lucia	žena	725
Javorit	muž	723

```
select o.meno, o.pohlavie, count(*)
from DB.C_O o,
DB.OB_O ob
where o.I_O = ob.I_O
AND ob.L_TP=1
AND o.zrus = 0
AND ob.zrus = 0
group by o.meno, o.pohlavie
order by 3 desc, 1 asc
```

Hradec Králové
04. - 05. 04. 2016

19. ročník medzinárodnej konferencie ISSS/LORIS/V4DIS

egov.presov.sk

Udržateľnosť

O.i. zverejňovanie údajov, ale aj celé IT robiť tak, aby sme smerovali k naplneniu:

- Sustainable Development Goals
 - <https://sustainabledevelopment.un.org/sdgs>

Príklad:

- dataset s priebežne aktualizovanými SDG indikátormi
 - <https://datacatalog.worldbank.org/dataset/sustainable-development-goals>

The image shows two screenshots of the Sustainable Development Goals (SDG) Knowledge Platform. The top screenshot displays the main website interface, featuring the UN logo, the title 'Sustainable Development Goals Knowledge Platform', and a navigation menu with links for HOME, SDGS, HLPF, STATES, SIDS, UN SYSTEM, STAKEHOLDERS, TOPICS, PARTNERSHIPS, RESOURCES, and ABOUT. Below the navigation is a grid of 17 SDG icons, each with a number and a brief description. The bottom screenshot shows the 'Sustainable Development Goals' dataset page on the World Bank Data Catalog. It includes a search bar, a 'Data Access and Licensing' section stating the data is public, and a 'Share Metadata' section. The main content area provides detailed metadata for the dataset, including its type (Time Series), acronym (SDG), language (English), and various coverage details like geographical scope (World, American Samoa, Australia, etc.) and temporal range (1990-2018).

Udržateľnosť

čo by som pridala?

- okrem už spomenutých tipov:
 - zverejňovať len to, čo samospráva má a sama potrebuje
 - nerobiť z komára somára (keep it simple)
 - nestačí len dať súbory, s ľuďmi treba aj komunikovať
 - 80:20 – 80% výsledku zvyčajne dosiahneme za 20% námahy, 100% je takmer nedosiahnuteľných (najmä nie hneď a zadarmo)
 - zdravý rozum
 - hackathony, komunita
- najmä ešte:
 - **sloboda**
 - Open API
 - nie ako „OPIS“

Technological sovereignty

France's Gendarmerie: "Freedom of choice is priceless"

by Gilles Hillenius | 26/09/2019

Politicians should value highly the technological independence provided by using free and open source software, recommends Lieutenant colonel Stéphane Dumond, head of IT at the Gendarmerie in France. Using such software puts public services in control of their technology decisions and reduces strictly pecuniary constraints, he says.

Earlier this month, the Lieutenant colonel did a 53-minute [radio interview](#) with [April](#) – one of the main free software advocacy groups in France. The interview is available online, as an audio file (podcast) and in a transcription.

The Gendarmerie is one of Europe's prime examples of a public service that relies on free and open source software. The police force is using open source everywhere: servers, databases, and on 77,500 of its 85,000 desktop workstations (91%).

In addition to technological sovereignty, one of the main advantages in standardising on open source software distributions is ease of management. The IT department centrally manages servers and hosts for the 100,000 active personnel and some 30,000 reservists, spread over 4300 posts across the country and French-administered territories overseas. Over the years, this has reduced the time spent on IT management by 35%, recounts Lieutenant colonel Dumond.

The Gendarmerie uses the [Debian GNU/Linux](#) distribution for most of its servers, PostgreSQL for its databases, and [Gentoo Linux](#), a tailored version of Ubuntu (itself based on Debian) for the workstations.

<https://joinup.ec.europa.eu/collection/open-source-observatory-osor/news/technological-sovereignty>

Definícia v zmysle NKIVS

“Otvorené API definujeme ako prostriedok, cez ktorý je možné realizovať **pasívne ako aj aktívne** operácie klientov cez služby VS SR dostupné v prístupových miestach tretích strán (napr. mobilná aplikácia GovTech start-upu, pobočková sieť komerčného poskytovateľa služieb a produktov, atď.).”

PS API GW/API manažment

slovensko.digital

https://utopia.sk/wiki/pages/worddav/preview.action?fileName=OpenAPI_samospr%C3%A1va.pdf&pagelId=93520906

Udržateľnosť

čo by som pridala?

- **sloboda**

- mať „in-house“ capacity a „know-how“
 - občania sa rátajú tiež, ak beží dobre spolupráca
- vyháňať sa vendor-lock
- používať (aj) Open Source
 - príklad 1: Gendarmerie používa Open Source na väčšine svojich IT systémov, vďaka čomu sa môžu rozhodovať slobodnejšie a dosahovať finančné úspory a aj iné prínosy
 - príklad 2: geo-portál PSK je Open Source

Technological sovereignty

France's Gendarmerie: "Freedom of choice is priceless"

by [Giles Hillier](#) | 26/09/2019

Politicians should value highly the technological independence provided by using free and open source software, recommends Lieutenant colonel Stéphane Dumond, head of IT at the Gendarmerie in France. Using such software puts public services in control of their technology decisions and reduces strictly pecuniary constraints, he says.

Earlier this month, the Lieutenant colonel did a 53-minute [radio interview](#) with [April](#) – one of the main free software advocacy groups in France. The interview is available online, as an audio file (podcast) and in a transcription.

The Gendarmerie is one of Europe's prime examples of a public service that relies on free and open source software. The police force is using open source everywhere: servers, databases, and on 77,500 of its 85,000 desktop workstations (91%).

In addition to technological sovereignty, one of the main advantages in standardising on open source software distributions is ease of management. The IT department centrally manages servers and hosts for the 100,000 active personnel and some 30,000 reservists, spread over 4,000 posts across the country and French-administered territories overseas. Over the years, this has reduced the time spent on IT management by 35%, recounts Lieutenant colonel Dumond.

The Gendarmerie uses the [Debian GNU/Linux](#) distribution for most of its servers, PostgreSQL for its databases, and [Gentoo](#), a tailored version of Ubuntu (itself based on Debian) for the workstations.

<https://joinup.ec.europa.eu/collection/open-source-observatory-osor/news/technological-sovereignty>

Welcome to GeoPresov
The geospatial data portal for the region of Prešov

Browse applications | Create a map

Search for data, maps and other resources

Latest resources

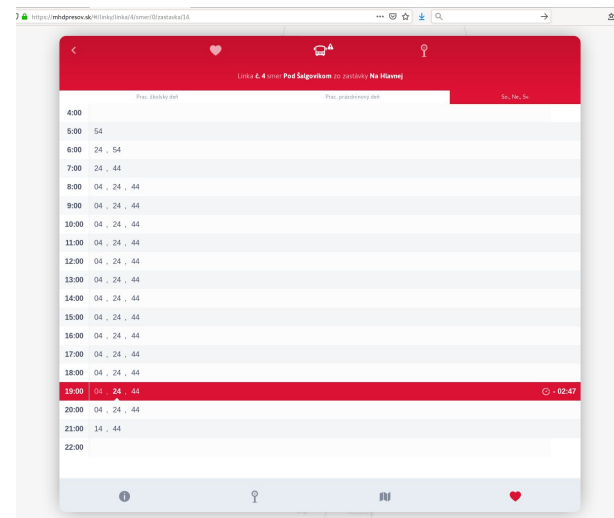
- Debian project develops standard
- Větrné proudové měření v ČR...
- Gentoo project develops...
- Větrné proudové měření - OpenStreetMap
- Větrné proudové měření - OpenStreetMap

<https://geopresovregion.sk/>

Udržateľnosť

čo by som pridal?

- Open API:
 - časovo rýchlejšie a finančne efektívnejšie dosiahnutie kvalitných eGov služieb
 - vytvorí priestor na súťaž
 - podnieti vznik inovatívnych riešení

<https://mhdpresov.sk/>

Definícia v zmysle NKIVS

“Otvorené API definujeme ako prostriedok, cez ktorý je možné realizovať **pasívne ako aj aktívne** operácie klientov cez služby VS SR dostupné v prístupových miestach tretích strán (napr. mobilná aplikácia GovTech start-upu, pobočková sieť komerčného poskytovateľa služieb a produktov, atď.).”

PS_API GW/API manažment

slovensko.digital

https://utopia.sk/wiki/pages/worddav/preview.action?fileName=OpenAPI_samospr%C3%A1va.pdf&pagelId=93520906

Udržateľnosť

Praktický príklad:

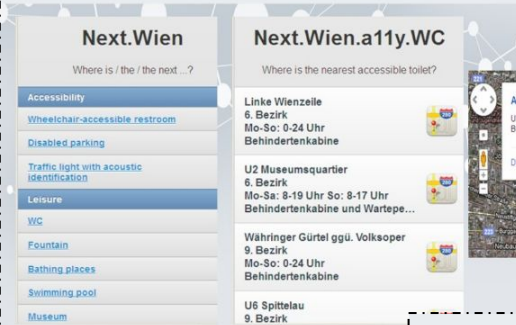
• Viedenské mobilné aplikácie

- <http://www.slideshare.net/schrottenberg/compressed-annotated20111130hongkongeurochampsiseminarjoe>

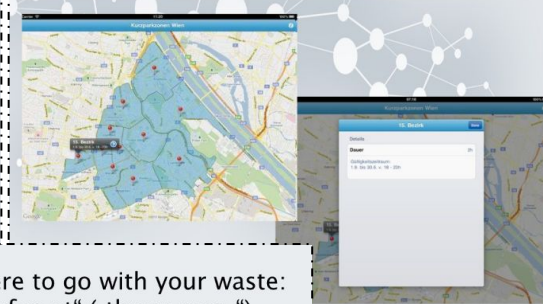
App #1: „Toilet Map Vienna“
Augmented Reality, incl. Toilets for disabled

App #4: „Next. Vienna“
Where is the next...?

App #10: „Kurzparkzone“ (short term parking zone)

App tells you where to go with your waste:
App #14: „wegwerfen.at“ („throw away“)

odhadovaná cena aplikácií:

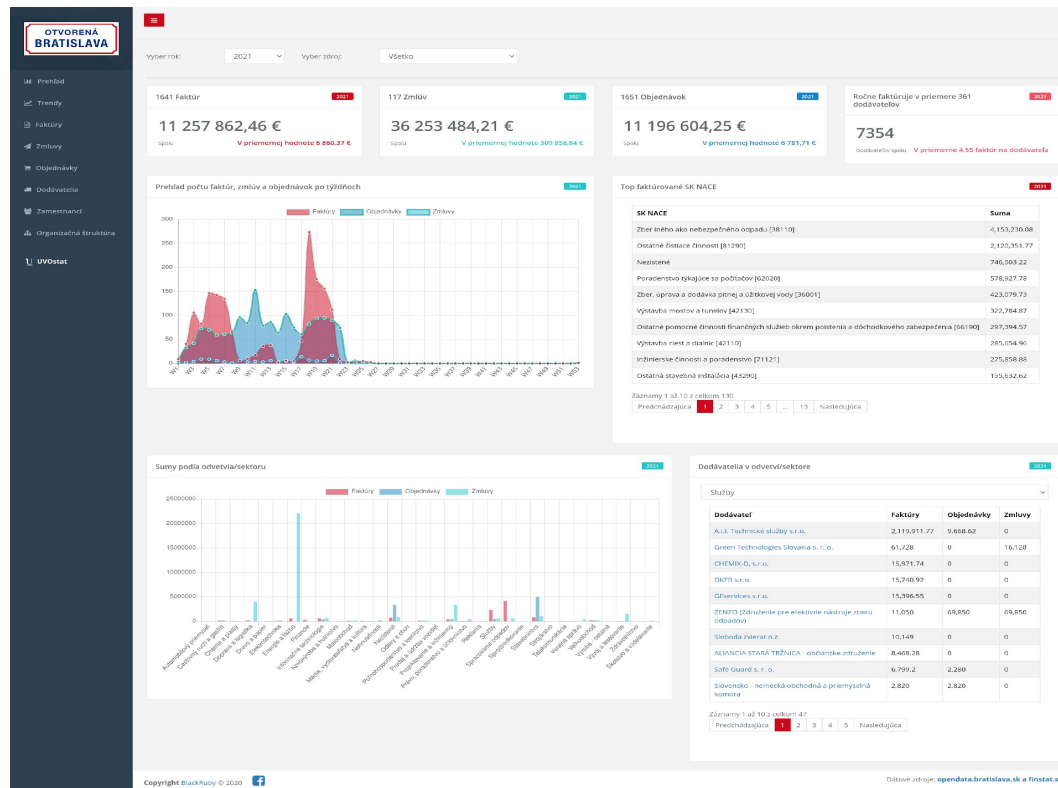
550 000 €

<http://www.slideshare.net/EUDDataForum/edf2014-european-datainnovatormittheisz>

Príklady z SR a ČR

• Otvorená Bratislava

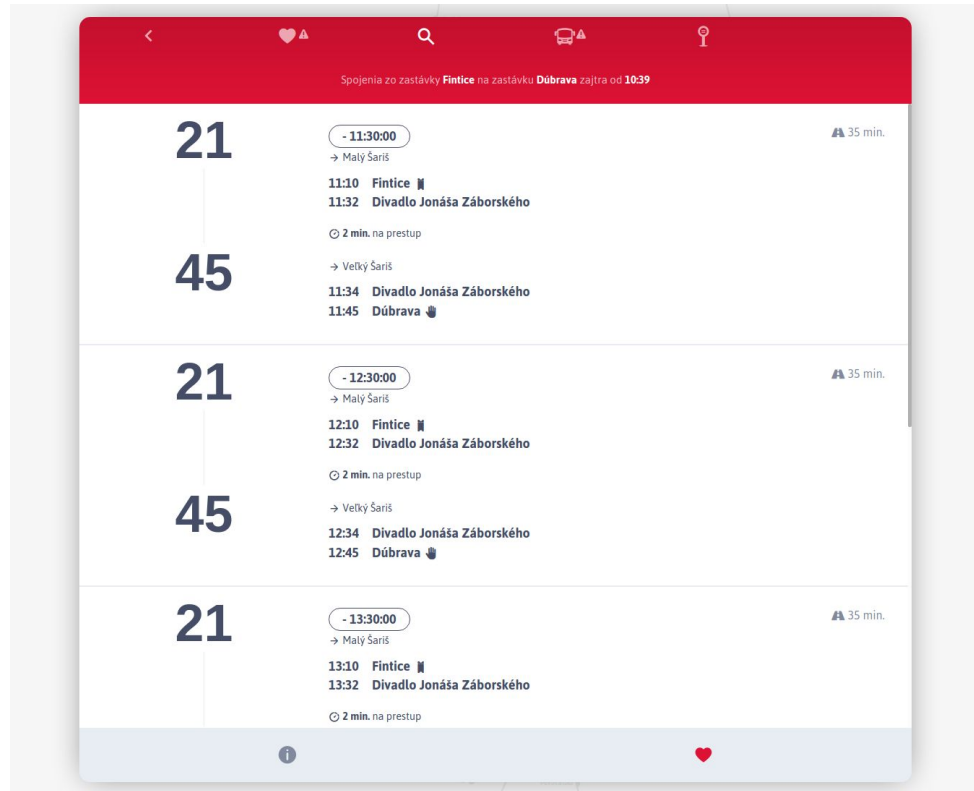
- <https://www.openba.sk/>

Príklady z SR a ČR

- MHD Prešov

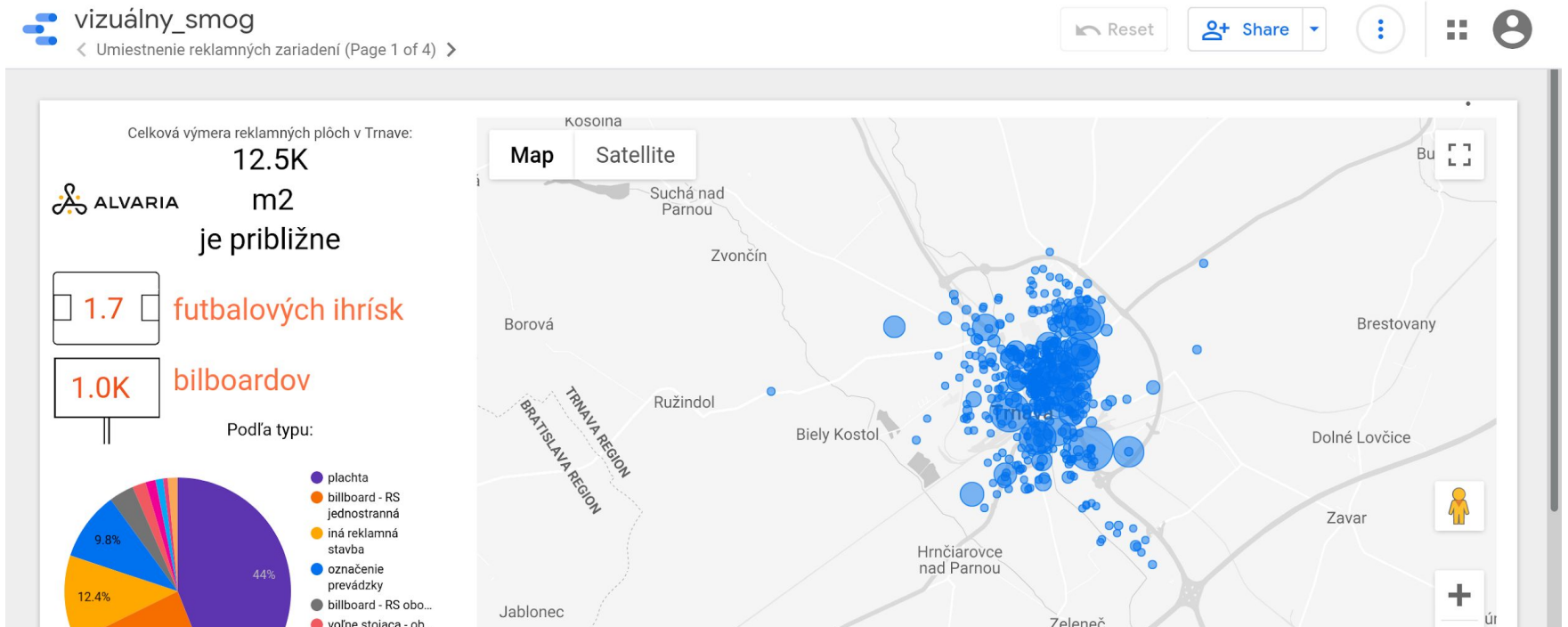
- <https://mhdpresov.sk/>

Príklady z SR a ČR

• Mapa vizuálneho smogu

- <https://datastudio.google.com/reporting/79223a7b-faf1-41ec-8808-cf325b13d7eb/page/dkOcB>

Príklady z SR a ČR

• OznamyPresov.sk

- <https://www.oznamypresov.sk/>

Dostávajúte pravidelne oznamy na email.

1. Zadáte email.
2. Nastavíte si oblasť záujmu.
3. Dostávajúte relevantné oznamy.

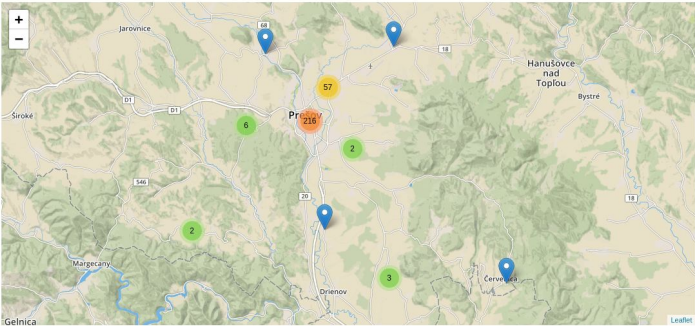
■ Vyplnením tohto formulára súhlasíte s ukladajúcim a spracovávaním vašej emailovej adresy prostredníctvom tejto webovej stránky.

Filter

Vyhľadať...

Posledný rok

- Distribúcia elektriny - prerušenie
- Doručenie / uloženie písomností
- Dražby
- Obchodná verejná súťaž
- Oznámenia o uložení/doručení písomností
- Oznámenia o zrušení trvalého pobytu
- Oznámenia Okresného úradu
- Oznámenia PSK
- Oznámenia samosprávy
- Oznámenia Stavebného úradu
- Podnety od občanov
- Prenájom / predaj nehnuteľnosti (zámer)
- Voľby
- Výberové konania
- Výrub drevín / krovia

Nie všetky oznamy sú zaznačené na mape. [Prečo?](#)

1 2 3 4 5 6 7 8 ... 22 23

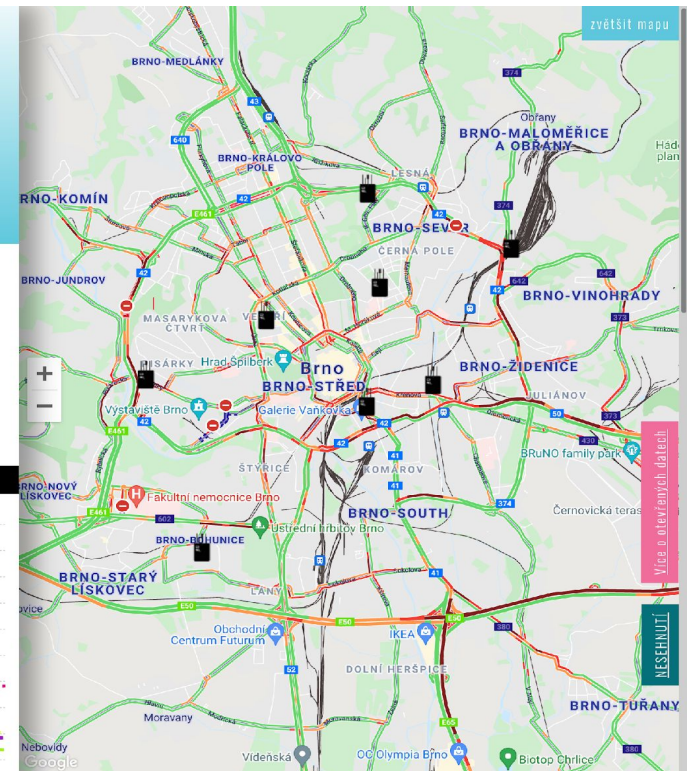
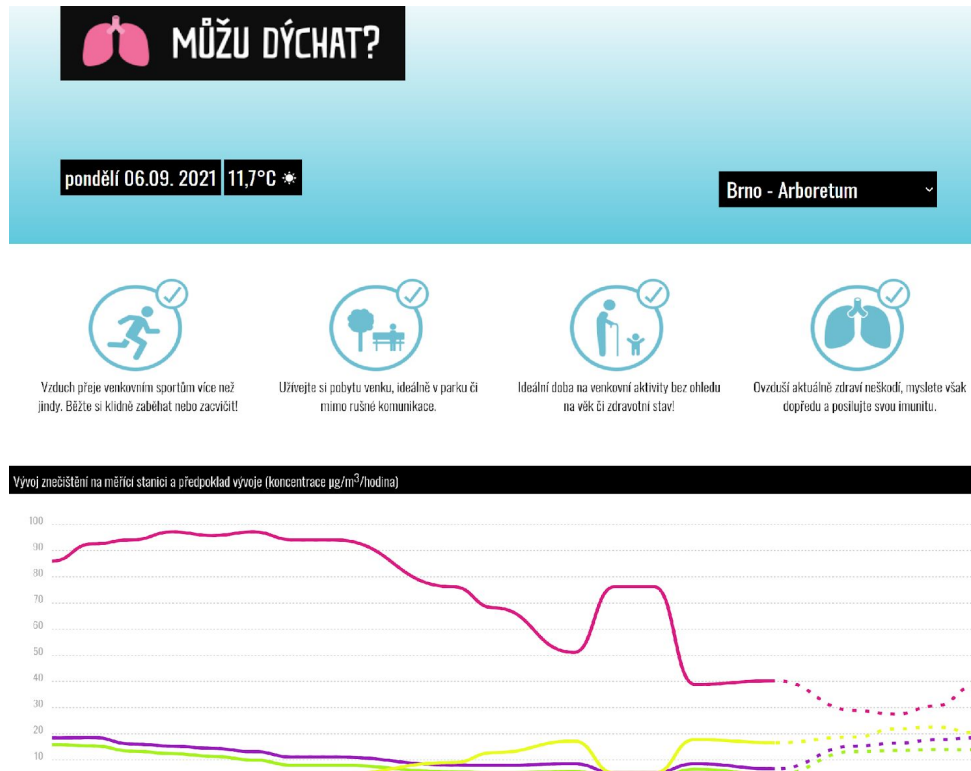
Oznámenie mesta Prešov - nahlásenie včelstva na RVPS Prešov, oznámenie o chove včelstiev.
24.09.2020 / Oznámenia samosprávy

Oznamy Prešov © 2020 Mapa stránok

Príklady z SR a ČR

• Můžu dýchat?

- <https://muzudychat.cz/>

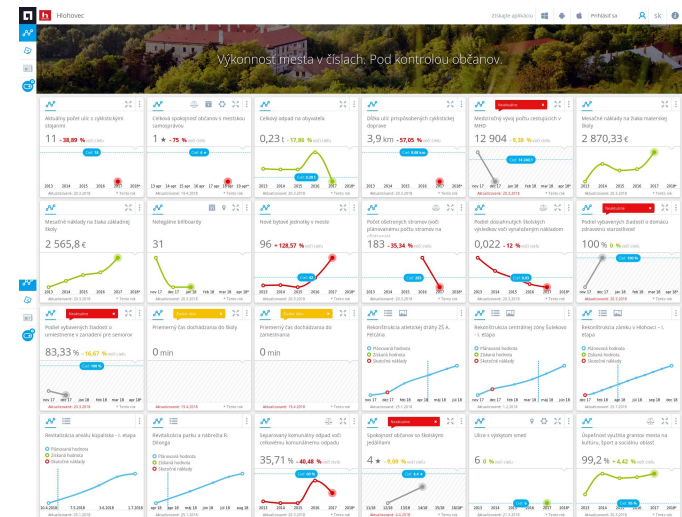

Záver

aby mali ľudia prehľad

dôležité „drobnosti“:

- možnosť stiahnuť “čísla”
 - aby iní mohli urobiť aj iné vizualizácie či služby
- jasná otvorená licencia
 - aby sa “tí iní” nebáli „čísla“ použiť
- skvalitniť zber údajov
 - aby boli výstupy založené na čo najčerstvejších a najpresnejších „číslach“ a teda čo najviac použiteľné

Referencie

- <https://opendata.sk/http://opendata.sk/>
- <https://opendefinition.org/http://opendefinition.org/>
- <https://opendefinition.org/http://www.opengovpartnership.org/>
- <https://metais.vicepremier.gov.sk/publicspace?pageId=23987267>

Školenie #2:

Úvod do otvorených údajov: Zákony, stratégie a politiky

Iveta Ferčíková, konzultantka, Svetová Banka

Agenda

- Prečo by sa samosprávy mohli zaujímať o legislatívu, stratégie a politiky v oblasti open data?
- Aké sú **legislatívne východiská** pre otvorené dáta?
- Aké sú **strategické priority štátu**? Aká je **rola samospráv v nich**?
- **Pripravovaná legislatíva z dielne MIRRI**: Zákon o údajoch, Národná koncepcia pre informatizáciu verejnej správy 2021
- **Čo zvejšovať**? Návrh publikačného minima štátnej správy, samosprávy a príklady zverejňovaných datasetov z ostatných miest v SR
- Diskusia a otázky

Prečo nás má zaujímať legislatíva, stratégie a politiky

- **Z pohľadu zákona:**
 - Samosprávy vykonávajú tie úlohy, ktoré im ukladá zákon
- **Z pohľadu stratégií a strategických cieľov:**
 - Participovať aktivity, ktoré sú v súlade s vládou schválenými strategickými materiálmi a cieľmi ale nie sú predmetom právnej úpravy (legitimita)

Zverejňovanie otvorených dát nemôžeme vnímať izolovane. Sú integrálnou súčasťou dátového managementu v štáte/organizácií. Dáta nevyhnutné pre poskytovanie elektronických služieb štátu (e-government).

Legislatívne východiská pre otvorené dáta

Strategické dokumenty štátu

Národná koncepcia informatizácie verejnej správy

Stratégia
sprístupňovania
otvorených údajov
verejnej správy

OP Integrovaná infraštruktúra

Vyhláška č. 78/2020
Z.z. o štandardoch
ISVS

Akčné plány Iniciatívy pre otvorené vládnutie v
SR

Ústava SR a vplyv EÚ

SR: najmä, ale nie len <https://utopia.sk/wiki/pages/viewpage.action?pageId=48431188>

- Ústava Slovenskej republiky, čl. 26, ods. 5) "*Orgány verejnej moci majú povinnosť **primeraným spôsobom** poskytovať informácie o svojej činnosti v štátnom jazyku. Podmienky a spôsob vykonania ustanoví zákon.*" Aký je to "primeraný spôsob" v dnešnej digitálnej dobe?
- Zákon č. 211/2000 Z.z. o slobodnom prístupe k informáciám a o zmene a doplnení niektorých zákonov (zákon o slobode informácií)

EÚ: najmä, ale nie len <https://utopia.sk/wiki/pages/viewpage.action?pageId=48431184>

- Smernica 2003/98/ES o opakovanom použití informácií verejného sektora (PSI), novelizovaná v r. 2013, dnes sú rozpracované ďalšie aktualizácie z roku 2019
- Smernica INSPIRE transponovaná do Zákona Z.z. o NIPI

Zákon č. 211/2000 Z.z. o slobodnom prístupe k informáciám (Infozákon)

- Kvíz
- Ukladá tzv. povinným osobám (prípadne niektorým kategóriám povinných osôb) zverejňovať informácie týkajúce sa ich činnosti:
 - základné informácie o organizácii;
 - informácie o uzatvorených zmluvách, objednávkach a faktúrach;
 - verejné registre a evidencie;
 - **d'alšie informácie podľa vlastného uváženia povinnej osoby.**
- *“Osobitné zákony prikazujú orgánom verejnej správy viesť rôzne evidencie, pričom ustanovujú ich verejnosť (napr. obchodný register, kataster nehnuteľností, register mimovládnych organizácií atď.). Vo vzťahu k verejnosti týchto registrov Infozákon ukladá ich prevádzkovateľom povinnosť zverejnenie na voľne prístupnej internetovej stránke (t. j. bez akýchkoľvek obmedzení prístupu) a bezodplatne.”* JUDr. Pavel Nechala, PhD.

Smernica o opakovanom použití informácií verejného sektora z roku 2003

- Do Infozákonu bola v roku 2015 transponovaná Smernica Európskeho parlamentu a Rady 2003/98/ES zo 17. novembra 2003 o opakovanom použití informácií verejného sektora:
 - Zaviedli sa Osobitné ustanovenia o opakovanom použití informácií **§ 21b - § 21l**
 - Definícia **“opakovaného použitia informácií”** - *“Opakovaným použitím informácií je použitie informácie, ktorú má povinná osoba podľa odseku 3 k dispozícii, na podnikateľský účel alebo na nepodnikateľský účel odlišný od pôvodného účelu, na ktorý bola informácia vytvorená v rámci plnenia úloh tejto povinnej osoby.”*
 - **Definovanie sprístupňovanie informácií aj na žiadosť:** *“Povinná osoba je povinná sprístupniť informácie na účely opakovaného použitia na základe žiadosti. Informácie na účel opakovaného použitia môže povinná osoba zverejniť aj bez žiadosti”*

Smernica o opakovanom použití informácií verejného sektora z roku 2003

Znenie Rady 2003/98/ES zo 17. novembra 2003 o opakovanom použití informácií verejného sektora:

“(5) Jedným z hlavných cieľov vytvorenia vnútorného trhu je vytvorenie podmienok napomáhajúcich rozvoju služieb v rámci celého spoločenstva. Informácie verejného sektora sú významným primárnym materiálom pre produkty digitálneho obsahu a služieb a s rozvojom bezdrôtových služieb obsahu sa stanú dokonca ešte významnejším zdrojom obsahu. V tejto súvislosti bude dôležité aj široké cezhraničné geografické pokrytie. Rozšírené možnosti opakovaného použitia informácií verejného sektora by okrem iného malo umožniť európskym spoločnostiam využiť ich potenciál a prispieť k hospodárskemu rastu a tvorbe pracovných miest.”

Infozákon a **DOPLNENÁ** Smernica o otvorených dátach a opakovanom použití informácií verejného sektora

- Aktualizovaná smernica z roku 2003: SMERNICA EURÓPSKEHO PARLAMENTU A RADY (EÚ) 2019/1024 z 20. júna 2019 o otvorených dátach a opakovanom použití informácií verejného sektora
- Deadline na transpozíciu bol 17. júl 2021
- MS SR má v najbližších dňoch predložiť Infozákon do MPK s transponovaním znením Smernice
- Zmeny, ktoré prináša smernica (originálne znenie):
 - **Jasné definovanie pojmu “otvorené dáta”:** *“údaje v otvorenom formáte, ktoré môže ktokoľvek voľne používať, opakovane používať a zdieľať na akýkoľvek účel. Politiky otvorených dát, v rámci ktorých sa podporuje široká dostupnosť informácií verejného sektora a možnosť ich opakovaného použitia na súkromné či obchodné účely s minimálnymi alebo žiadnymi právnymi, technickými alebo finančnými obmedzeniami”*
 - **Definovanie datasetov s vysokou hodnotou:** i) Geopriestorové údaje, ii) Pozorovanie Zeme a životné prostredie, iii) Meteorológia, iv) Štatistika, v) Spoločnosti a vlastníctvo spoločností, vi) Mobilita.
- GAMECHANGER

Národná koncepcia informatizácie verejnej správy z roku 2016

- Schválená vládou SR. Citácie z NKIVS:
 - *“Sprístupňovanie otvorených údajov bude systémovo riešené ako súčasť „zákona o údajoch“, ktorý okrem licencovania upraví aj ochranu alebo obmedzenie poskytovania niektorých údajov verejnej správy”*
 - *“V rámci štátnej správy aj územnej samosprávy sa uskutoční analýza systémov na procesnej, aplikačnej a technologickej úrovni, s cieľom identifikácie údajov dátových zdrojov, ktoré bude možné využiť pre automatické generovanie datasetov”*
- NKIVS je rozpracovaná v dokumente: **Strategická priorita pre otvorené dáta:**

Ciel	Ukazovateľ cieľa	Výsledok
Zvýšiť počet inštitúcií samosprávy, ktoré publikujú otvorené údaje	Podiel inštitúcií samosprávy, ktoré publikujú otvorené údaje	VÚC 100 % Mestá 100 % Obce 70 %
	Podiel inštitúcií samosprávy, ktorých dáta sú publikované ako publikačné minimum pre samosprávu	VÚC 100 % Mestá 100 % Obce 90 %

Národná koncepcia informatizácie verejnej správy z roku 2016

Zverejňovanie otvorených údajov v samospráve:

- Aplikovanie štandardizovaných formátov otvorených dát a API (v súlade s OpenAPI) rozhraní do prostredia samosprávy.
- Vytvorenie centrálného úložiska datasetov samosprávy v prostredí DCOMu s využitím centrálnych nástrojov pre publikovanie.
- Vytvorenie dátového modelu samosprávy, štandardizujú sa samotné popisné štruktúry vybaných - prioritných datasetov a metadáta pre samosprávu.
- Koordinovaná tvorba a aktualizácia odporúčaní a metodík pre fungovanie samospráv rôznych veľkostí tak, aby proces publikovania otvorených údajov prebiehal efektívne a výsledné dáta boli prínosom pre spoločnosť.
- Publikované údaje samosprávy sa budú riadiť rovnakými pravidlami interoperability ako údaje štátnej správy, to je na identifikáciu údajov sa používajú Jednotné referencovateľné identifikátory URI a údaje v najvyššej kvalite z pohľadu interoperability budú postupne popísané Centrálnym modelom údajov verejnej správy.

Akčné plány Iniciatívy pre otvorené vládnutie v SR

- Od roku 2012. Štart open data na Slovensku
- Materiál schvalovaný vládou SR
- Akčné plány sa vypracúvajú cca na 2 roky - AP OGP 2012 -13, AP OGP 2015, AP OGP 2017 - 2019, AP OGP 2020 - 21
- Podarilo sa: Spustenie data.gov.sk, zdefinovať technické štandardy pre otvorené dáta, pravidelné prieskumy dopytu po dátach, zverejňovanie datasetov na data.gov.sk
- **OGP Local - mesto Banská Bvstrica**

Akčný plán Iniciatívy pre otvorené vládnutie v SR 2017 - 19

C. odporúča

podpredsedovi vlády pre investície a informatizáciu

- C.1. v spolupráci so splnomocnencom vlády SR pre rozvoj občianskej spoločnosti a predsedom Združenia miest a obcí Slovenska vytvoriť a zverejniť návrh vzorového publikačného minima pre orgány územnej samosprávy
do 30. júna 2017/

voleným predstaviteľom regionálnej a miestnej územnej samosprávy

- C.2. zverejňovať otvorené dáta minimálne v rozsahu a štruktúre definovanej v publikačnom minime pre orgány územnej samosprávy za pomoci technickej infraštruktúry Dátového centra obcí a miest (DCOM) od júna 2017
kontrolný termín: 31. marec každoročne

podpredsedovi vlády pre investície a informatizáciu

- C.3. v spolupráci so splnomocnencom vlády SR pre rozvoj občianskej spoločnosti a predsedom Združenia miest a obcí Slovenska monitorovať a vyhodnocovať dopyt verejnosti po najžiadanejších datasetoch orgánov územnej samosprávy
do 31. mája každoročne

voleným predstaviteľom regionálnej a miestnej územnej samosprávy

- C.4. zhromažďovať dáta organizácií územnej samosprávy za pomoci technickej infraštruktúry Dátového centra obcí a miest (DCOM)
kontrolný termín: 31. marec každoročne

Vyhláška č. 78/2020 Z.z. o štandardoch ISVS

- Vyhláška 78/2020 Z. z. ÚPVII o štandardoch pre informačné technológie verejnej správy definuje technické štandardy pre datasety otvorených dát a ich poskytovanie
- **Štandardy poskytovania údajov v elektronickom prostredí sú spracované v § 38 - § 40:**
 - 5 hviezdíčková úroveň kvality datasetov
 - Definovanie pojmu “otvorené údaje”:
 - Najmenej úroveň 3 kvality datasetov (csv)
 - Právne aspekty prístupu k údaju a jeho používaniu explicitne vysporiadané
 - Umožnené vytvorenie právnych vzťahov pre používanie údaja aj prostredníctvom anonymného vzdialeného automatizovaného prístupu
 - je prístup k údaju umožnený všetkým osobám za rovnakých podmienok
 - Najmä licencie Creative Commons CC0 alebo CC-BY
 - je údaj možné použiť na nekomerčný aj komerčný účel, a je možné ho kombinovať s inými údajmi, dopĺňať, opravovať, modifikovať alebo použiť z datasetu bez povinnosti použitia ostatných údajov datasetu,

Pripravovaná legislatíva z dielne MIRRI: Zákon o údajoch

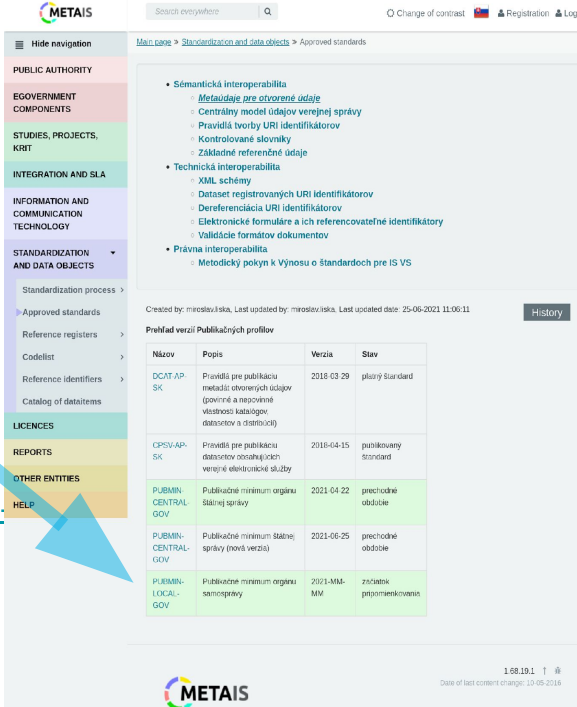
- 2x predložený do MPK - [posledná verzia z februára 2021](#). Plán je predložiť zákon do MPK 3x vo februári.
- *„Cieľom návrhu je napomôcť transformácii Slovenskej republiky na štát, ktorý svoje rozhodovanie vykonáva na základe odborných podkladov z analýz, predikcií a evaluácií s používaním aktuálnych, dostupných, presných a úplných údajov. Za týmto účelom návrh zákona obsahuje zedefinovanie verejného záujmu v oblasti údajov, a tiež významného verejného záujmu, právnu úpravu analytických jednotiek ako špecializovaných útvarov oprávnených za presne vymedzených podmienok k špecifickému spracúvaniu údajov vo významnom verejnom záujme; oprávnenia a povinnosti dátového kurátora, povinnosti povinných subjektov v oblasti údajov v rozsahu ich pôsobnosti podľa osobitných predpisov, Vestník údajov. Zámerom návrhu zákona je tiež zabezpečenie primeranej úrovne pri manipulácii s „mojimi údajmi“ . . “ Dôvodová správa.*
- *“Návrh zákona neobsahuje všetky oblasti, ktoré je potrebné v dátovej oblasti riešiť (napr. vlastníctvo dát, klasifikácia dát, hodnota dát, dátová a real-time ekonomika, vzťah verejná správa a súkromný sektor v oblasti dát, povinnosti samosprávy v oblasti údajov, umelá inteligencia, atď.), pri ktorých je ešte potrebná dlhšia a otvorená verejná diskusia, a preto sa predpokladá, že po nájdení konsenzu v týchto otvorených otázkach dôjde k novelizácii”*

Pripravovaná legislatíva z dielne MIRRI: NKIVS 2021

- “Strategickým cieľom Slovenska je dosiahnuť pokrok v DESI indexe v oblasti digitálnych služieb o 40% v porovnaní so súčasným stavom.”
- Strategické priority:
 - Lepšie služby,
 - Digitálna transformácia a lepšie využívanie údajov - má optimalizovať procesy, zrýchľovať digitalizáciu a zvyšovať otvorenosť verejnej správy, :
 - Efektívne IT ,
 - Kybernetická a informačná bezpečnosť
- [NKIVS predložená do MPK, termín pripomienkovania 16.11.](#)
- Vznesených 294 pripomienok z toho 156 zásadných
- Management údajov: 1x a dosť a dátová interoperabilita, Dátová kvalita, Moje údaje, Analytické údaje, Otvorené údaje, dátová etika
- Fokus na publikovanie HVD, publikačné minimum a žiadané datasety verejnosťou, Transponovanie smernice PSI z 2019, zabezpečiť publikáciu otvorených dát, zverejnen

Čo zverejňovať? Publikačné minimum pre ŠS a samosprávy

- zverejňovať len to, čo samospráva má a sama potrebuje resp. tým, čo definuje legislatíva
- Dostupné na MetaIS
- štandard => konsenzus
 - <https://metais.vicepremier.gov.sk/publicspace?pagelid=23987267>
 - stretnutia, workshopy, pripomienkovanie, ...
- inšpirácia zo zahraničia, napr. ČR:
 - <https://opendata.gov.cz/vzor:vzorovy-publikacni-plan-kraje>
 - <https://opendata.gov.cz/vzor:vzorovy-publikacni-plan-obce-s-rozsirenou>
 - <https://opendata.gov.cz/vzor:vzorovy-publikacni-plan-obce-ostatni>

The screenshot shows the METAIS website interface. On the left is a navigation menu with categories like PUBLIC AUTHORITY, GOVERNMENT COMPONENTS, STUDIES, PROJECTS, KRT, INTEGRATION AND SLA, INFORMATION AND COMMUNICATION TECHNOLOGY, STANDARDIZATION AND DATA OBJECTS, LICENCES, REPORTS, OTHER ENTITIES, and HELP. The main content area displays a list of publications under the heading 'Prehľad verzii Publikačných profilov'. A table below lists several profiles with columns for Name, Description, Version, and Status.

Názov	Popis	Verzia	Stav
DCAT-AP-SK	Pravidlá pre publikáciu metadát otvorených údajov (govorné a nepovinné vstredné katalógy, dátatemy a databázy)	2018-03-29	plánovaný štandard
CPD/AP-SK	Pravidlá pre publikáciu dátatemy otvorených verejných elektronických služieb	2018-04-15	publikovaný štandard
PUBMIN-CENTRAL-GOV	Publikačné minimum orgánov štátnej správy	2021-04-22	prechodné obdobie
PUBMIN-CENTRAL-GOV	Publikačné minimum štátnej správy (nová verzia)	2021-06-25	prechodné obdobie
PUBMIN-LOCAL-GOV	Publikačné minimum orgánov samosprávy	2021-MM-MM	začiatok pripomienkovania

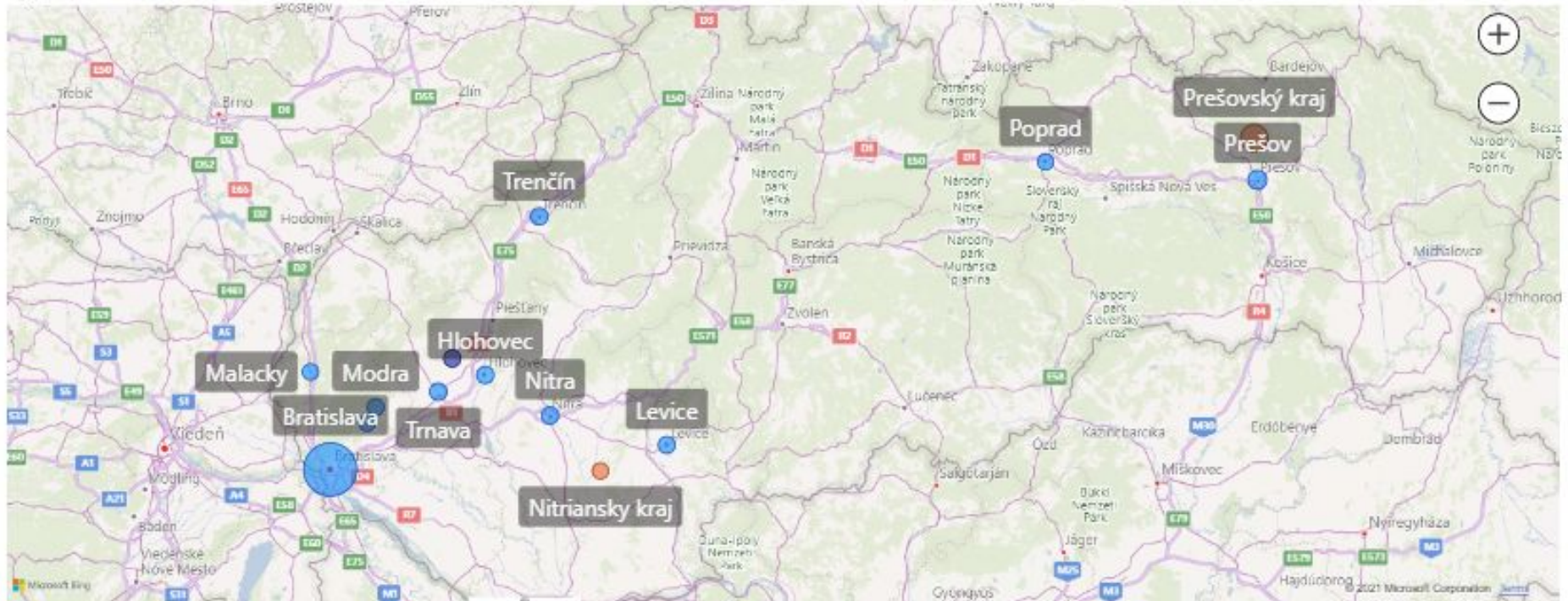
Publikačné minimum

- Neexistuje jeden ucelený zoznam čo a ako zverejňovať => preto publikačné minimum.
- Minimalistický zoznam datasetov:
 - názov a popis datasetu
 - popis štruktúry datasetu (“stĺpčekov”)
- Návod, pre povinné osoby (PO)
 - štátna správa: Vláda, ministerstvá, ...
 - samospráva: VÚC, mestá, obce, ...

V prvej fáze odporúčanie, neskôr norma...

Príklady zverejňovaných dát z miest

Typ ● Mesto ● Obec ● VÚC

Samospráva

API - počet	Datasets - počet	GEO datasets - počet
-------------	-------------------------	----------------------

Banská Bystrica	Hlohovec	Kežmarok	Malacky	Nitra	Pezinok	Prešov	Trenčín	Žilina
Bratislava	Jaslovské Bohunice	Levice	Modra	Nitriansky kraj	Poprad	Prešovský kraj	Trnava	

Microsoft Power BI

	Subjekt	Odkaz
1	Bratislava	Magistrát hl. mesta https://opendata.bratislava.sk/
2	Prešov	Mesto https://egov.presov.sk/
3	Žilina	Mesto https://egov.zilina.sk/
4	Hlohovec	Mesto https://egov.hlohovec.sk/
5	Trnava	Mesto https://egov.trnava.sk/
6	Banská Bystrica	Mesto https://egov.banskabystrica.sk/
7	Trenčín	Mesto https://egov.trencin.sk/ ; https://trencin.sk/samosprava/transparentny-trencin/opendata-trencin/
8	Levice	Mesto https://egov.levice.sk/
9	Modra	Mesto https://egov.modra.sk/
10	Pezinok	Mesto https://egov.pezinok.sk/
11	Kežmarok	Mesto https://egov.kezmarok.sk/
12	Malacky	Mesto https://egov.malacky.sk/
13	Poprad	Mesto https://egov.poprad.sk/
14	Nitra	Mesto https://klient.nitra.sk/
15	Jaslovské Bohunice	Obec https://smart.jaslovske-bohunice.sk/
16	PSK	VÚC https://www.po-kraj.sk/sk/open-data/ ; https://geopresovregion.sk/
17	NSK	VÚC https://data.gov.sk/en/organization/1019b3a2-3a12-4b4e-9f5d-46df67a0080d

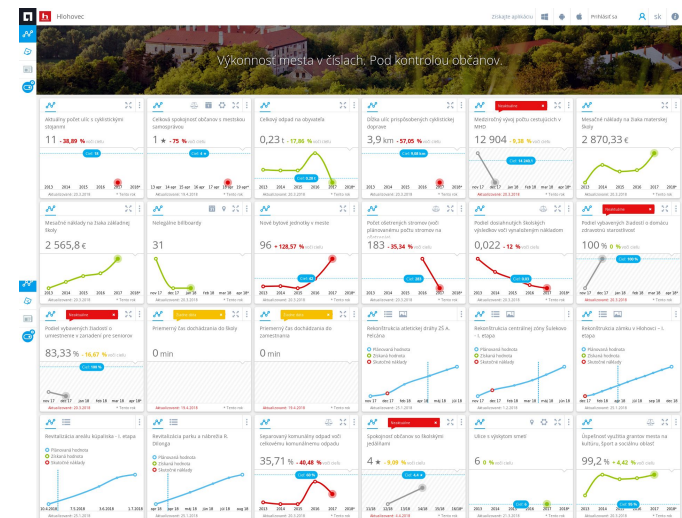
Najčastejšie zverejňované datasety (okrem BA)

Prečo (aj) samospráva

Open Data je len „enabler“

- vyššia transparentnosť
- lepšia spolupráca s občanmi
- lepšie alebo nové služby
- ekonomické prínosy
- efektívne plnenie informačných povinností samospráv
- digitalizácia a optimalizácia procesov

**Ďakujeme za pozornosť.
Priestor na diskusiu.**

Harmonogram ďalších školení >>>